

ZÁPADOČESKÁ UNIVERZITA V PLZNI
Fakulta pedagogická – katedra pedagogiky
PROTOKOL O HODNOCENÍ DIPLOMOVÉ PRÁCE
(Posudek oponentky práce)

Práci předložil: **Jan Čipera**

Studijní obor: Učitelství pro 1. stupeň ZŠ

Název práce: **PRVKY DRAMATICKÉ VÝCHOVY A JEJICH PŘÍNOS A VYUŽITÍ VE 4. TŘÍDĚ NA 1. STUPNI ZŠ**

Vedoucí práce: MgA. Marie Černíková, Ph.D.

Oponentka práce: MgA. Eva Gažáková, Ph.D.

1. CÍL PRÁCE

Cíle předložené diplomové práce nejsou příliš jasně formulovány. V úvodu se dozvídáme, že: „*Téma bylo zvoleno se záměrem poukázat na možnosti inspirací dramatickou výchovou v rámci zkvalitňování tradiční výuky. Autor se rozhodl provést výzkumné šetření za účelem popularizace metod oboru...*“ Popularizace oboru je hezký cíl, ale určitě nebyl (a ani nemohl být) prací na diplomové práci splněn. Dalším nešťastně ale jasně formulovanými cíly byly: „... *vhled do problematiky a autorovo přání, aby každý učitel ZŠ uměl a chtěl některé prvky dramatické výchovy alespoň občas použít.*“ Vhledu do problematiky autor zřejmě dosáhl, ale přání jako takové není vhodným cílem práce.

Dále v úvodu: „*Cílem praktické části práce je na náhodně zvoleném vzorku běžné základní školy nahlédnout, zda pedagogové na 1. stupni využívají prvky dramatické výchovy, a pokusit se vysledovat, jak přínosné může být využití i jen pouhých prvků dramatické výchovy v běžné výuce tradiční české ZŠ.*“ Vzorek byl náhodně zvolen na ZŠ, kde autor učí, což nesplňuje zcela charakteristiku náhodně zvoleného vzorku. Rozhovorem se čtyřmi kolegy zase není možné zjistit obraz o tom, co pedagogové na ZŠ dělají a nedělají, ani jak může být přínosné využívání prvků DV ve výuce.

K rozhovorům vedeným s vlastními žáky: „*Cílem této části autorova šetření byl zájem zjistit, zda děti vnímají tvořivě dramatické aktivity jako pouhou zábavu nebo zda pocítují, že se jedná o formu učení. Autor se na základě polostrukturovaných rozhovorů snaží také vypořádat, zda děti považují využití prvků dramatické výchovy v hodinách výuky za obohacující.*“ Odpovědi na tyto otázky se také se podařilo získat pouze částečně.

I přes nejasnou formulaci cílů práce a jejich jistou zmatečnost, přináší práce o zkoumaném tématu nějakou zprávu. Cíle je tedy možno považovat za částečně naplněné.

2. OBSAHOVÉ ZPRACOVÁNÍ

Svým charakterem se práce řadí mezi teoreticko-empirické. Teoretický rámec autor vymezuje směrem od Jana Amose Komenského a jeho zásluhy o dramatizaci v rámci výuky přes fenomén hry k dramatické výchově (DV). Dále pro účely diplomové práce specifikuje kategorii „prvky DV“ a jejich přínos v edukaci.

Praktická část práce přináší zprávu o rozhovorech vedených se čtyřmi pedagogy (o zařazování metod DV do výuky), o rozhovorech se čtyřmi žáky (o jejich názoru na dramatické prvky ve výuce) a o experimentaci s prvky DV ve vlastní autorově třídě.

Práce je doplněna přepisy rozhovorů s pedagogy i žáky.

3. FORMÁLNÍ ÚPRAVA

V celé práci používá autor kultivovaný spisovný jazyk. Na použité zdroje důsledně odkazuje a uvádí je v seznamu použité literatury. Grafická úprava je dle zavedených zvyklostí. Celkově práce splňuje požadavky kladené na tento typ kvalifikačních prací.

4. STRUČNÝ KOMENTÁŘ HODNOTITELE

Na předložené diplomové práci oceňuji jednak zvolenou cestu teoretickým rámcem tématu a pak autorovu pedagogickou snahu o hravější výuku. V oddíle praktické části věnovaném pisatelově experimentaci se zařazováním dramatických prvků do edukačního procesu je možné sledovat, jak o aktivitách přemýšlí, snaží se předcházet komplikacím a případně, když se všem předejít nepodaří, pro ně hledá řešení.

Komplikovanou naopak shledávám formulaci cílů v úvodu. Kdyby byly cíle precizněji formulované hned zpočátku, ovlivnilo by to i metodologii výzkumu k jejímu relevantnějšímu uchopení a následně validnějšímu vyhodnocení. Takto jsou autorovy závěry sice ve shodě s mojí zkušeností, nicméně vycházejí spíše z jeho zkušenosti a názorů než z odpovídajícího výzkumu.

Zajímavé pro mne bylo číst přepis rozhovorů s kolegy, který však podává spíše tristní zprávu o našem školství než odpovědi na otázky ohledně využívání prvků DV ve výuce na českých školách. Z rozhovorů se žáky se podařilo získat některá zajímavá zjištění ohledně jejich pohledu na zažívání rolí (třeba kamenů), ale je v nich také vidět, že se dotazovatel ještě musí naučit vést rozhovory tak, aby dotazovaným odpovědi „nepodsouval“.

5. OTÁZKY DOPORUČENÉ K BLIŽŠÍMU VYSVĚTLENÍ PŘI OBHAJOBĚ

V prezentovaných aktivitách se opakovaně objevuje prvek soutěže (soutěž v přednesu à la početní král, vyřazovací soutěž v opeře, AZ-kvíz). Reflektujete možná rizika, ale i tak soutěž iniciujete s tím, že se snažíte děti motivovat k sledování vlastního zlepšení namísto k porážce druhého. Proč je podle Vás zařazování soutěží do výuky mezi pedagogy tak oblíbené?

6. NAVRHOVANÁ ZNÁMKA: *velmi dobře/dobře* (dle průběhu obhajoby)

DATUM: 5. 6. 2022

PODPIS: _____

E v a G a ž á k o v á